

Булигіна А. С. Управління фінансовими ризиками підприємства / матер. II всеукраїнської наук.- прак. конференції студентів, аспірантів та молодих учених, присвяченої 50-річчю створення факультету управління та бізнесу ХНАДУ (26 жовтня 2016 року). - Харків, ХНАДУ, 2016. - с.622 – 624.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Булигіна А.С. студентка

Науковий керівник: Борисюк О. В. к.е.н, доцент

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі
Українки*

Аналізуючи фінансові ринки країн, що розвиваються і будують ринкові відносини, в тому числі й України, спеціалісти роблять висновок про агресивність і високий ступінь ризику. Учасники фінансового ринку України несуть ризики, як емітенти, як інвестори (за операціями з цінними паперами) і як дилери. Тому діяльність суб'єктів фінансового ринку потребує особливих портфельних стратегій, спеціально підібраних фінансових інструментів, які б знижували ці ризики. Ефективна стратегія поведінки в умовах ризику дає змогу виявляти схильність до ризиків, аналізувати та оцінювати їх, вибрати і застосовувати певні методи управління ними, здійснювати фінансовий контроль, що забезпечить суб'єктам фінансового ринку успішно здійснювати свою діяльність і досягати поставлених цілей з найменшими втратами.

Під фінансовим ризиком підприємства розуміється ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу чи капіталу у ситуації невизначеності умов здійснення його фінансової діяльності [1, с.19].

Отже, під ризиком у фінансово-господарській діяльності підприємств розуміють ймовірність виникнення збитків, втрат або недоотримання прибутку порівняно з прогнозним варіантом. Особливість фінансових ризиків полягає в тому, що вони є наслідком взаємовідносин між суб'єктами ризику, тобто виникають через так званий людський фактор, не мають природних стабілізаторів рівня ризику. А відтак, вони мають небезпечну властивість – постійно змінюватись, не підлягають узагальненню, є суто індивідуальними, тощо. Тому особливого значення набуває необхідність їх класифікувати, ідентифікувати, виміряти та управляти ними.

Основна мета управління фінансовими ризиками – мінімізація пов'язаних з ними фінансових втрат. Головними завданнями управління фінансовими ризиками є оптимізація структури капіталу (співвідношення між власними та позичковими джерелами формування фінансових ресурсів) та оптимізація портфеля боргових зобов'язань. Передумовою оптимізації структури капіталу є розрахунок ефекту фінансового левериджу. Оптимізація портфеля боргових зобов'язань досягається на підставі [2, с. 33] :

- диверсифікації кредиторів;
- максимізації рівня показника дюрації (середньозваженого строку непогашеної заборгованості);
- мінімізації платежів за користування позичковим капіталом.

Система управління ризиками включає такі блоки завдань [3]:

- ідентифікацію – процес встановлення переліку основних видів фінансових ризиків, що притаманні діяльності конкретного підприємства.

- оцінку ризиків – відображення наслідків впливу ризиків та ймовірності їх настання в кількісному виразі;

- нейтралізацію ризиків – вжиття відповідних заходів щодо зменшення ймовірності настання ризиків і зменшення наслідків їх вплив

До основних інструментів нейтралізації ризиків слід віднести [3,]:

1. формування відповідних резервів;
2. диверсифікація ризиків;
3. хеджування;
4. страхування ризиків страховими компаніями.

Найпоширенішим інструментом нейтралізації наслідків настання ризиків є використання для цих цілей резервного фонду фінансових ресурсів, що призначений для покриття можливих збитків.

Отже, управління фінансовими ризиками є одним з найважливіших функціональних завдань підприємства. Процес управління ризиками підприємства являє собою передбачення і нейтралізації їх негативних фінансових наслідків, пов'язаних з їх ідентифікацією, оцінкою, профілактикою і страхуванням.

Література:

1. Загірняк М. В. Економіка підприємства: магістерський курс. Ч. 2 / [Загірняк М. В. та ін.]. - Кременчук, 2015. - 756 с.
2. Кірейцев, Г. Г. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб.] / за ред. І. В. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002.
3. Система управління фінансовими ризиками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.org/1-12059.html>.
4. Карлін М. І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.